

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 97/33/EY,

annettu 30 päivänä kesäkuuta 1997,

televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 a artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimivat perustamissopimuksen 189 b artiklassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti ⁽³⁾ sovittelukomitean 19 päivänä maaliskuuta 1997 hyväksymän yhteisen ehdotuksen huomioon ottaen,

sekä katsovat, että

- 1) alkaen 1 päivästä tammikuuta 1998, kuitenkin niin, että tietyillä jäsenvaltioilla on siirtymäkausia, telepalvelujen ja televiestinnän infrastruktuurin tarjoaminen Euroopan yhteisössä vapautuu; televiestintäalan yleispalveluperiaatteista 7 päivänä helmikuuta 1994 annetussa neuvoston päätöslauselmassa ⁽⁴⁾ tunnustetaan, että yhteisön laajuisten telepalvelujen edistämiseksi on tarpeen varmistaa yleisten verkkojen yhteenliittäminen ja tulevaisuuden kilpailulle avoimessa ympäristössä myös erilaisten kansallisten ja yhteisön operaattoreiden yhteenliittäminen; telepalvelujen sisämarkkinoiden toteuttamisesta saamalla aikaan avoimen verkon tarjoaminen 28 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/387/ETY ⁽⁵⁾ vahvistetaan yhdenmukaistetut periaatteet yleisiin televerkkoihin soveltuvin osin yleisesti saatavilla oleviin palveluihin liittymiseksi ja niiden käyttämiseksi vapaasti ja tehokkaasti; televiestintäalan tilanteen uudelleen tarkastelusta ja markkinoiden edelleen kehittämisestä 22 päivänä heinäkuuta 1993 annetussa neuvoston päätöslauselmassa ⁽⁶⁾ tunnustetaan, että

avoimen verkon tarjoamista koskevat toimenpiteet tarjoavat asianmukaiset puitteet yhteenliittämisen ehtojen yhdenmukaistamiselle; yhdenmukaistaminen on välttämätöntä telepalvelujen sisämarkkinoiden luomiseksi ja niiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi; tulevien televiestinnän säädöspuitteiden toteuttamisesta 18 päivänä syyskuuta 1995 annetussa neuvoston päätöslauselmassa ⁽⁷⁾ todetaan, että avainasemassa näissä tulevilla säädöspuitteissa ovat yleispalvelun ylläpito ja kehittäminen sekä yhteenliittämistä koskeva erityinen sääntely, ja siinä annetaan joitakin näitä asioita koskevia suuntaviivoja,

- 2) yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen yhteenliittämiseen tarvitaan siihen käytettävästä tekniikasta riippumatta yleiset puitteet, jotta yhteisön käyttäjille voidaan tarjota palvelujen päästä päähän -yhteentoimivuus; yhteenliittämisen ja yhteentoimivuuden oikeudenmukaiset, suhteelliset ja syrjimättömät ehdot ovat avaintekijöitä avoimien ja kilpailulle avointen markkinoiden kehittämisen edistämiseksi,
- 3) erityis- ja yksinoikeuksien poistaminen televiestinnässä merkitsee, että tiettyjä olemassa olevia määritelmiä olisi tarkistettava; tässä direktiivissä telepalveluihin eivät sisälly radio- ja televisiolähetyspalvelut; yhteenliittämiseen sovellettavat tekniset edellytykset, tariffit, käyttö- ja toimitusehdot voivat poiketa ehdoista, joita sovelletaan loppukäyttäjä/verkko-rajapintoihin,
- 4) yhteenliittämisen säädöspuitteet kattavat ne tilanteet, joissa yhteenliitettyjä verkkoja käytetään yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen kaupalliseen tarjoamiseen; yhteenliittämisen säädöspuitteet eivät kata tilannetta, jossa televerkkoa käytetään ainoastaan määrätyn loppukäyttäjän tai suljetun käyttäjäryhmän käytettävissä olevien telepalvelujen tarjoamiseksi, vaan ainoastaan tapaukset, jossa televerkkoa käytetään yleisesti saatavilla olevien palvelujen tarjoamiseen; yhteenliitetty televerkot voivat olla mukana olevien osapuolten omistuksessa, tai ne voivat perustua sellaiseen kiinteään yhteyteen ja/tai siirtokapasiteettiin, joka ei ole mukana olevien osapuolten omistuksessa,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 313, 24.11.1995, s. 7

⁽²⁾ EYVL N:o C 153, 28.5.1996, s. 21

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14 päivänä helmikuuta 1996 (EYVL N:o C 65, 4.3.1996, s. 69), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 18 päivänä kesäkuuta 1996 (EYVL N:o C 220, 29.7.1996, s. 13), Euroopan parlamentin päätös, tehty 19 päivänä syyskuuta 1996 (EYVL N:o C 320, 28.10.1996, s. 138) sekä neuvoston päätös, tehty 2 päivänä kesäkuuta 1997. Euroopan parlamentin päätös, tehty 11 päivänä kesäkuuta 1997.

⁽⁴⁾ EYVL N:o C 48, 16.2.1994, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL N:o L 192, 24.7.1990, s. 1

⁽⁶⁾ EYVL N:o C 213, 6.8.1993, s. 1

⁽⁷⁾ EYVL N:o C 258, 3.10.1995, s. 1

- 5) telepalveluja ja televiestinnän infrastruktuuria yhteisössä koskevien erityis- ja yksinoikeuksien poistamisen seurauksena televerkkojen tai telepalvelujen tarjoamiseen saatetaan vaatia jonkinlaista jäsenvaltioiden lupaa; televerkkojen tai yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen kaikkialla yhteisössä tai sen osassa luvan saaneiden organisaatioiden pitäisi voida vapaasti neuvotella yhteisön lainsäädännön mukaisesti kaupallisista yhteenliittämissopimuksista, joita kansalliset sääntelyviranomaiset valvovat ja joihin he voivat tarvittaessa puuttua; yhteisössä on tarpeen varmistaa tiettyjen, käyttäjiensä sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kannalta tärkeiden verkkojen riittävä yhteenliittäminen ja palvelujen, erityisesti yleisten kiinteiden puhelinverkkojen ja matkaviestinverkkojen ja -palvelujen sekä kiinteiden yhteyksien, yhteentoimivuus; tässä direktiivissä ilmaisu "yleinen" ei viittaa omistukseen eikä rajattuun määrään palveluja, joita kutsutaan "yleisiksi verkoiksi" tai "yleisiksi palveluiksi", vaan tarkoittaa mitä tahansa verkkoa tai palvelua, joka on yleisesti saatavilla kolmansien osapuolten käytettäväksi,
- 6) on tarpeen määritellä ne organisaatiot, joilla on yhteenliittämisoikeuksia ja -velvollisuuksia; uudentyyppisten telepalvelujen kehityksen nopeuttamiseksi on tärkeää edistää uusia yhteenliittämismuotoja ja erityistä verkkoon pääsyä muista kuin suurimmalle osalle loppukäyttäjistä tarjotuista verkon liitäntäpisteistä; organisaation markkina-asema riippuu useista tekijöistä, kuten sen osuudesta tietyn tuotteen tai palvelun markkinoista tietyllä maantieteellisesti rajatulla markkina-alueella, sen liikevaihdon suhteessa markkinoiden kokoon, sen kyvystä vaikuttaa markkinaolosuhteisiin, sen mahdollisuudesta valvoa loppukäyttäjien verkkoon pääsyä, sen kansainvälisistä yhteyksistä, sen käytävissä olevista rahoituslähteistä ja sen kokemuksesta alan markkinoiden tuotteiden ja palvelujen tarjoajana; merkittävässä markkina-asemassa olevien organisaatioiden määrittämisen pitäisi olla kansallisen sääntelyviranomaisen tehtävä ottaen huomioon asianomaisilla markkinoilla vallitseva tilanne,
- 7) yleispalvelun käsitteen on kehityttävä pysyäkseen samassa tahdissa teknologian kehityksen, markkina-kehityksen ja käyttäjien muuttuvien tarpeiden kanssa, ja yleispalvelujen tarjoamista koskevat uudet edellytykset olisi määriteltävä, kun tätä direktiiviä tarkistetaan tulevaisuudessa,
- 8) yleispalvelujen tarjoamisolueet edistävät yhteisön tavoitteena olevaa taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta; useam-
 malla kuin yhdellä organisaatiolla voi olla jäsenvalti-
 oissa yleispalveluvelvoitteita; jäsenvaltioiden olisi
 kannustettava uusien teknologioiden, kuten digitaalisen
 monipalveluverkon (ISDN), varhaisessa
 vaiheessa ja mahdollisimman laajalla perustalla tapah-
 tuvaa käyttöönottoa; ISDN:n nykyisessä kehitysvai-
 heessa yhteisössä tämä verkko ei ole kaikkien käyttä-
 jien saatavilla eivätkä tämän direktiivin yleispalvelua
 koskevat säännökset koske sitä; saattaa olla aiheellista
 harkita aikanaan, olisiko ISDN:n kuuluttava yleispal-
 veluun; yleispalvelun nettokustannuslaskennassa olisi
 otettava asianmukaisesti huomioon kustannukset ja
 tulot sekä ulkoiset taloudelliset olosuhteet ja yleispal-
 velun tarjoamisesta seuraavat aineettomat edut, mutta
 se ei saisi haitata käynnissä olevaa tariffien uudelleen-
 tasapainottamiskehitystä; yleispalveluvelvoitteiden
 kustannusten laskennan olisi perustuttava avoimiin
 menettelytapoihin; yleispalveluvelvoitteen jakamiseen
 liittyvät rahoitusosuudet olisi eriytettävä yhteenliittä-
 mismaksuista; jos yleispalveluvelvoitteet koituvat
 kohtuuttomaksi rasitteeksi organisaatiolle, on aiheel-
 lista antaa jäsenvaltioiden ottaa käyttöön menettelyjä
 yleisen, kiinteä puhelinverkon tai yleisen kiinteän
 puhelinverkon palvelujen tarjoamisesta yleispalveluna
 koituvien nettokustannusten jakamiseksi muiden ylei-
 sissä televerkkoissa toimintaa harjoittavien ja/tai ylei-
 sesti saatavilla olevia puhelinsiirtopalveluja tarjoavien
 organisaatioiden kanssa; tämä olisi noudatettava
 yhteisön lainsäädäntöön kuuluvia, erityisesti syrjimät-
 tömyyttä ja suhteellisuutta koskevia periaatteita, sekä
 perustamissopimuksen 100 a artiklan 2 kohdan
 määräyksiä,
- 9) on tärkeää vahvistaa periaatteet avoimuuden, tiedon-
 saannin, syrjimättömyyden ja tasapuolisen liittymisen
 takaamiseksi erityisesti merkittävässä markkina-ase-
 massa oleville organisaatioille;
- 10) yhteenliittämisen hinnoittelu on avaintekijä määritet-
 täessä kilpailun rakennetta ja voimakkuutta siirryt-
 täessä vapaisiin markkinoihin; merkittävässä markki-
 na-asemassa olevien organisaatioiden on pystyttävä
 osoittamaan, että niiden yhteenliittämismaksut perus-
 tuvat tasapuolisiin perusteisiin, noudattavat avoi-
 muuden ja kustannuksiin suhteuttamisen periaatteita
 ja ovat riittävän eriytettyjä tarjottavien verkko- ja
 palveluosatekijöiden osalta; julkaisemalla luettelo
 yhteenliittämispalveluista, -maksuista, -ehdoista ja
 -edellytyksistä lisätään edellytyksenä olevaa avoi-
 muutta ja syrjimättömyyttä; yhteenliitettävien palve-
 lujen veloituksessa pitäisi voida käyttää joustavaa

veloitusta, kapasiteettiin perustuva veloitus mukaan lukien; maksujen olisi oltava tasolla, joka edistää tuotavuutta ja rohkaisee tehokasta ja jatkuvaa markkinoille pääsyä, eikä se saa alittaa rajaa, joka lasketaan käyttämällä pitkän aikavälin lisäkustannuksia ja todellisiin kustannuksiin perustuvia kustannusluokittelua ja kohdistamismenetelmiä, eikä myöskään ylittää kyseessä olevan yhteenliittämisen tarjoamisesta aiheutuvien erillisten kustannusten muodostamaa rajaa; avointen ja kilpailulle avointen markkinoiden nopeaa kehittymistä edistävät sellaiset yhteenliittämismaksut, jotka perustuvat hintatasoon, joka on läheisesti sidoksissa yhteenliittämisen tarjoamiseen pitkällä aikavälillä liittyviin lisäkustannuksiin,

11) jos organisaatio, jolla on erityis- tai yksinoikeuksia muulla kuin telealalla, tarjoaa myös telepalveluja, erillinen kirjanpito tai erilliset rakenteet ovat sopivia keinoja välttää epäoikeudenmukaisia päällekkäistuksia, ainakin silloin, kun teletointia ylittää tietyn liikevaihdon, kun kyseessä on merkittävässä markkina-alueessa oleva organisaatio, asianmukainen erillinen kirjanpito yhteenliittämistoimintojen ja muiden televiestintätoimintojen välillä toimintaan liittyvien kaikkien meno- ja tuloerien erittelemiseksi varmistaa sisäisten kustannussiirtojen avoimuuden,

12) kansallisilla sääntelyviranomaisilla on tärkeä asema rohkaistaessa kilpailulle avointen markkinoiden kehittymistä yhteisön käyttäjien hyväksi ja turvataessa riittävää verkkojen yhteenliittämistä ja palvelujen yhteentoimivuutta; tarkoituksenmukaisessa yhteenliittämisessä otetaan huomioon toimijoiden vaatimukset erityisesti sopivimman yhteenliittämispisteen osalta luoda yhteenliittymä kaikkiin sellaisiin toimijoihin, jotka vastaavat puheluiden välittämisestä ja tariffien asettamisesta toinen toisilleen yhteenliittämispisteeseen; kansalliset sääntelyviranomaiset voivat helpottaa yhteenliittämissopimuksista käytäviä neuvotteluja asettamalla etukäteen tiettyjä edellytyksiä ja yhteisön lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon komission suositukset, joiden tarkoituksena on helpottaa todellisten Euroopan "kotimaanmarkkinoiden" kehittämistä, yksilöimällä muut yhteenliittämissopimuksilla katettavat alueet; jos samassa jäsenvaltiossa olevien osapuolten välillä on erimielisyyttä yhteenliittämisestä, loukatulla sopimuspuolella on oltava mahdollisuus pyytää kansallista sääntelyviranomaista ratkaisemaan kiista; kansallisten sääntelyviranomaisten on voitava vaatia organisaatioita

liittämään yhteen järjestelmänsä, jos voidaan osoittaa, että se on käyttäjien edun mukaista,

13) direktiivin 90/387/ETY mukaisesti olennaiset vaatimukset siitä, miten on perusteltua rajoittaa yleisiin televerkkoihin tai telepalveluihin pääsyä ja verkkojen tai palvelujen käyttöä, rajoittuvat verkon toimintojen varmistamiseen, verkon toimintakyvyn ylläpitoon, perustelluissa tapauksissa palvelujen yhteentoimivuuteen ja tarvittaessa tietosuojaan; syyt näihin rajoituksiin on julkistettava; tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota toteuttamasta toimenpiteitä, jotka ovat oikeutettuja perustamissopimuksen 36 ja 56 artiklassa mainituista syistä ja erityisesti yleisen turvallisuuden, yleisen järjestyksen ja julkisen moraalinkin kannalta,

14) järjestelmien jakaminen voi olla edullista kaupunkisuunnittelussa sekä ympäristö-, talous- tai muista syistä, ja kansallisten sääntelyviranomaisten olisi kannustettava siihen vapaaehtoisin sopimuksin; pakollinen järjestelmien jakaminen voi olla aiheellista tietyissä olosuhteissa, mutta sitä tulisi vaatia organisaatioilta vasta täyden yleisen lausuntokierroksen jälkeen,

15) numerointi on yhdenvertaisen verkkoon pääsyn avaintekijä; tehokkaan kilpailun varmistamiseksi kansallisilla sääntelyviranomaisilla olisi oltava vastuu kansallisten numerointisuunnitelmien hallinnoinnista ja valvonnasta sekä sellaisista telepalvelujen nimeämiseen ja osoitteitukseen liittyvistä osatekijöistä, joissa yhteensovittaminen kansallisella tasolla on tarpeen; tätä vastuuta toteuttaessaan kansallisten sääntelyviranomaisten on otettava huomioon suhteellisuuden periaate, erityisesti sen osalta, miten mahdolliset toimenpiteet vaikuttavat verkko-operaattoreihin, jälleenmyyjiin ja kuluttajiin; numeroiden siirrettävyys on käyttäjien kannalta tärkeä toiminne, joka olisi toteutettava niin nopeasti kuin se on käytännössä mahdollista; numerointisuunnitelmia olisi kehitettävä kaikkien osapuolten välisin neuvotteluin sekä sopu- soinnussa Euroopan laajuisen pitkän aikavälin numerointijärjestelmän ja kansainvälisten numerointisuunnitelmien kanssa, joita käsitellään Euroopan posti- ja telehallintojen konferenssissa (CEPT); Euroopassa numeroinnille asetetut vaatimukset, tarve luoda yleiseurooppalaisia ja uusia palveluja sekä maailmanlaajuiset ja yhteisvaikutukseen perustuvat telemarkkinat edellyttävät kansallisten näkökantojen yhteensovittamista perustamissopimuksen mukaisesti niissä kansainvälisissä järjestöissä ja elimissä, joissa numerointipäätöksiä tehdään,

- 16) direktiivin 90/387/ETY mukaisesti teknisten rajapintojen ja liittymisehtojen yhdenmukaistamisen on perustuttava kansainvälisten standardien mukaisiin yhteisiin teknisiin eritelmiin; yhteenliittämistä koskevien uusien eurooppalaisten standardien kehittäminen voi olla tarpeen; teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudattavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY⁽¹⁾ mukaisesti uusia kansallisia standardeja ei saa kehittää alueilla, joilla uusia yhdenmukaistettuja eurooppalaisia standardeja parhaillaan kehitetään,
- 17) direktiivin 90/387/ETY mukaisesti avoimen verkon tarjoamiseksi on oltava selkeät ja ne on julkistettava asianmukaisesti; mainitulla direktiivillä asetettiin komitea, jäljempänä 'ONP-komitea', avustamaan komissiota, ja direktiivissä säädetään teleorganisaatioiden, käyttäjien, kuluttajien, valmistajien ja palvelujen tarjoajien kuulemismenettelystä,
- 18) kansallisen tai yhteisön lainsäädännön antamien muutoksenhakukeinojen lisäksi tarvitaan yksinkertaista menettelyä sellaisten rajat ylittävien riitojen ratkaisemiseksi, jotka ovat yksittäisen kansallisen sääntelyviranomaisen toimivallan ulkopuolella; tämän menettelyn, joka voidaan aloittaa minkä tahansa asianomaisen osapuolen aloitteesta, olisi oltava joustava, hinnaltaan edullinen ja avoin,
- 19) jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne kansalliset sääntelyviranomaiset, jotka vastaavat tässä direktiivissä säädetystä tehtävästä, ja ne organisaatiot, joita direktiivin säännökset koskevat, jotta komissio voi tehokkaasti valvoa tämän direktiivin soveltamista,
- 20) ottaen huomioon alan voimakas kehitys tämän direktiivin joidenkin liitteiden muuttamiseksi olisi otettava käyttöön joustava menettely, jossa otetaan tarkoin huomioon jäsenvaltioiden näkemykset ja johon ONP-komitea osallistuu,
- 21) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat tehneet 20 päivänä joulukuuta 1994 sopimuksen yhteistoimintavasta⁽²⁾ perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti annettujen säädösten täytäntöönpanomenettelyssä,
- 22) tiettyjen velvoitteiden täyttäminen on kytkettävä telepalvelujen ja infrastruktuurin vapauttamisen ajankohtaan, ja siinä on erityisesti asianomaisten jäsenvaltioiden osalta otettava täysin huomioon asianmukaiset siirtymäkaudet, mukaan lukien erityis- tai yksinöikeuksien poistaminen kyseisten jäsenvaltioiden matkaviestinverkkojen ja muiden jäsenvaltioiden kiinteiden verkkojen tai matkaviestinverkkojen välisen suoran yhteenliittämisen osalta; numeroiden siirrettävyyden tarjoamisvelvoitteen lykkäämiseen voidaan antaa lupa, jos komissio katsoo, että velvoitteesta koituu liian suuri rasite joillekin organisaatioille,
- 23) tämä direktiivi ei yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneiden yritysten osalta estä sellaisten yhteisön lainsäädännön ja olemassa olevien kansainvälisten velvoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista, joiden tarkoituksena on varmistaa, että jäsenvaltioiden kansalaiset saavat samanlaista kohtelua kolmansissa maissa; yhteisön yritysten kolmansissa maissa saaman kohtelun ja todellisen markkinoille pääsyn olisi oltava verrattavissa siihen kohteluun ja markkinoille pääsyyn, joka annetaan kyseisten kolmansien maiden kansalaisille yhteisössä; telealan neuvotteluissa yhteisön on pyrittävä tasapainoiseen monenkeskeiseen sopimukseen, joka antaa yhteisön teleoperaattoreille todellisen ja vertailukelpoisen markkinoilla pääsyn kolmansissa maissa,
- 24) tämän direktiivin toimivuutta on tarkasteltava uudelleen 31 päivään joulukuuta 1999 mennessä, varsinkin yleispalvelun kattavuuden ja numeeristen siirrettävyyden aikataulun tarkastelemiseksi; yhteenliittämistä kolmansien maiden kanssa koskevaa tilannetta olisi myös säännöllisin väliajoin tarkasteltava uudelleen, jotta voidaan toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet,
- 25) verkkojen yhteenliittämistä ja palvelujen yhteentoimivuutta kaikkialla yhteisössä koskevaa keskeistä tavoitetta ei voida riittävällä tavalla toteuttaa jäsenvaltiotasolla, vaan se voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla tällä direktiivillä; tätä direktiiviä uudelleen tarkasteltaessa on toivottavaa arvioida Euroopan sääntelyviranomaisen perustamista ottaen huomioon mm. komission suorittama valmistelutyö; kun markkinoilla on saatu aikaan tehokasta kilpailua, perustamissopimuksen kilpailusäännöt ovat periaatteessa riittäviä reilun kilpailun jälkikäteisvalvontaan, niin että tämän direktiivin tarpeellisuutta voidaan harkita uudelleen lukuun ottamatta säännöksiä, jotka koskevat yleispalveluja ja riitojen ratkaisua, ja

⁽¹⁾ EYVL N:o L 109, 26.4.1983, s. 8, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätöksellä 96/139/EY (EYVL N:o L 32, 10.2.1996, s. 31).

⁽²⁾ EYVL N:o C 102, 4.4.1996, s. 1

26) tämä direktiivi ei rajoita perustamissopimuksessa määrättyjen kilpailusääntöjen soveltamista,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Soveltamisala ja tavoite

Tällä direktiivillä annetaan säädöspuitteet yhteisön televerkkojen yhteenliittämisen ja erityisesti palvelujen yhteentoimivuuden turvaamiseksi ja yleispalvelujen tarjoamisen varmistamiseksi avoimilla ja kilpailulle avoimilla markkinoilla.

Tämä direktiivi koskee niiden ehtojen yhdenmukaistamista, jotka liittyvät yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen avoimeen ja tehokkaaseen yhteenliittämiseen sekä niiden käyttöön.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'yhteenliittämisellä' saman tai toisen organisation käyttämien televerkkojen fyysistä ja loogista yhteenliittämistä, jotta yhden organisaation käyttäjät voivat olla yhteydessä saman tai toisen organisaation käyttäjien kanssa tai käyttää toisen organisaation tarjoamia palveluja. Palveluja voivat tarjota mukana olevat osapuolet tai muut osapuolet, joilla on pääsy verkkoon,
- b) 'yleisellä televerkolla' televerkkoa, jota käytetään joko kokonaan tai osittain yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen,
- c) 'televerkolla' lähetyslaitteistoa sekä soveltuvin osin kytkentälaitteistoa ja muita laitteita, joilla voidaan siirtää signaaleita määritettyjen liitäntäpisteiden välillä johdoin, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella keinolla,
- d) 'telepalveluilla' palveluja, joiden tuottaminen on kokonaan tai osittain viestien välitystä ja reititystä televerkkoissa, radio- ja televisiolähetystoimintaa lukuun ottamatta,
- e) 'käyttäjillä' sellaisia henkilöitä, kuluttajat mukaan lukien, tai organisaatioita, jotka käyttävät tai pyytävät yleisesti saatavilla olevia telepalveluja,
- f) 'erityisoikeuksilla' jonkin jäsenvaltion rajoitetulle määrälle yrityksiä myöntämiä oikeuksia sellaisin laein, asetuksin ja hallinnollisin määräyksin, joilla rajoitetaan tietyllä alueella palvelujen tarjoamiseen tai toiminnan aloittamiseen luvan saaneiden yritysten määrää kahteen tai useampaan perusteeseen, jotka eivät ole puolueettomia, suhteellisia ja ketään syrjimättömiä, tai osoitetaan

muilla kuin edellä mainituilla perusteilla useille kilpailuille yrityksille lupa palvelun tarjoamiseen tai toiminnan aloittamiseen taikka myönnetään yhdelle tai useammalle yritykselle muilla kuin edellä mainituilla perusteilla lainsäädännöllisiä tai sääntelyyn liittyviä etuja, jotka vaikuttavat olennaisesti muiden yritysten kykyyn tarjota samoja palveluja tai aloittaa vastaava toiminta samalla alueella ja olennaisesti samoin edellytyksin,

- g) 'yleispalveluilla' määriteltyä tietynlaatuisten palvelujen vähimmäismäärää, joka on kaikkien käyttäjien saatavilla käyttäjien maantieteellisestä sijainnista riippumatta erityiset kansalliset edellytykset huomioon ottaen kohtuulliseen hintaan.

2. Direktiivissä 90/387/ETY esitettyjä muita määritelmiä sovelletaan tarvittaessa.

3 artikla

Yhteenliittäminen kansallisella ja yhteisön tasolla

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet poistaakseen mahdolliset rajoitukset, jotka estävät yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen jäsenvaltioilta luvan saaneita teleorganisaatioita neuvottelemasta niiden välisistä yhteenliittämissopimuksista yhteisön lainsäädännön mukaisesti. Kyseessä olevat organisaatiot voivat sijaita samassa jäsenvaltiossa tai eri jäsenvaltioissa. Asianomaisten osapuolten on sovittava keskenään yhteenliittämisen teknisistä ja kaupallisista järjestelyistä noudattaen tämän direktiivin säännöksiä ja perustamissopimuksen kilpailusääntöjä.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava liitteessä I mainittujen yleisten televerkkojen riittävästä ja tehokkaasta yhteenliittämisestä siinä määrin kuin on tarpeen näiden palvelujen yhteentoimivuuden varmistamiseksi kaikille käyttäjille yhteisössä.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että organisaatiot, jotka yhteenliittävät järjestelmiään yleisiin televerkkoihin ja/tai yleisesti saatavilla oleviin telepalveluihin, noudattavat aina luottamuksellisuutta lähetetyn tai tallennetun tiedon osalta.

4 artikla

Yhteenliittämiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet

1. Liitteessä II mainituilla yleisten televerkkojen ja/tai yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen luvan saaneilla organisaatioilla on oikeus ja, kun tuohon ryhmään kuuluvat organisaatiot sitä pyytävät, velvollisuus neuvotella yhteenliittämisestä keskenään kyseisten palvelujen tarjoamiseksi varmistaakseen näiden verkkojen ja palvelujen tarjoamisen kaikkialla yhteisössä. Kansallinen

sääntelyviranomaisen voi tapauskohtaisesti suostua väliaikaisesti rajoittamaan tätä velvoitetta siitä syystä, että vaaditulle yhteenliittämislle on olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteutettavia vaihtoehtoja ja ettei vaadittu yhteenliittäminen ole asianmukaisessa suhteessa vaatimusten täyttämiseksi käytössä oleviin voimavaroihin. Kaikkien tällaisten kansallisen sääntelyviranomaisen määräämien rajoitusten on oltava asianmukaisesti perusteltuja, ja ne on julkistettava 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Liitteessä I mainittujen yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen luvan saaneiden organisaatioiden, jotka ovat merkittävässä markkina-asemassa, on täytettävä kaikki kohtuulliset verkkoon pääsyä koskevat vaatimukset, mukaan lukien verkkoon pääsy muista kuin suurimmalle osalle loppukäyttäjistä tarjotuista verkon liitäntäpisteistä.

3. Organisaation katsotaan olevan merkittävässä markkina-asemassa, kun sen hallussa on yli 25 prosentin osuus tietyistä televiestintämarkkinoista jonkin jäsenvaltion maantieteellisellä alueella, jolla sillä on lupa harjoittaa toimintaa.

Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat kuitenkin päättää, että organisaatio on merkittävässä markkina-asemassa, vaikka sillä olisi alle 25 prosentin osuus asianomaisista markkinoista. Ne voivat myöskin päättää, että yli 25 prosenttia asianomaisista markkinoista hallussaan pitävä organisaatio ei ole merkittävässä markkina-asemassa. Molemmissa tapauksissa päätöksessä on otettava huomioon organisaation kyky vaikuttaa markkinaolosuhteisiin, sen liikevaihto suhteessa markkinoiden kokoon, sen mahdollisuudet valvoa keinoja tavoittaa loppukäyttäjät, sen käytettävissä olevat rahoitusvälineet ja sen kokemus tuotteiden ja palvelujen tarjoajana markkinoilla.

5 artikla

Yhteenliittäminen ja yleispalvelumaksut

1. Jos jäsenvaltio katsoo tämän artiklan säännösten mukaisesti, että yleispalveluvelvoitteet muodostavat kohtuuttoman rasitteen organisaatiolle, se ottaa käyttöön menettelyn yleispalveluvelvoitteiden nettokustannusten jakamiseksi muiden yleisiä televerkkoja ylläpitävien ja/tai yleisesti saatavilla olevia puheensiirtopalveluja tarjoavien organisaatioiden kanssa. Jäsenvaltioiden on vaadittava maksuja määritettäessään otettava asianmukaisesti huomioon avoimuuden, syrjimättömyyden ja suhteellisuuden periaatteet. Ainoastaan liitteessä I olevassa 1 osassa

mainittuja yleisiä televerkkoja ja yleisesti saatavilla olevia telepalveluja voidaan rahoittaa tällä tavalla.

2. Yleispalveluvelvoitteiden mahdollisiin kustannuksiin liittyvät maksut voivat perustua erityiseen tätä tarkoitusta varten toteutettuun järjestelmään, jota hallinnoi edunsajista riippumaton elin, ja/tai ne voidaan maksaa yhteenliittämismaksuun lisättynä lisämaksuna.

3. Jotta yleispalvelun tarjoamisesta mahdollisesti aiheutuva rasite voidaan määritellä, on organisaatioiden, joilla on yleispalveluvelvoitteita, kansallisten sääntelyviranomaisten pyynnöstä laskettava tällaisten velvollisuuksien nettokustannukset liitteen III mukaisesti. Yleispalveluvelvoitteiden nettokustannusten laskentaa valvoo kansallinen sääntelyviranomainen tai muu toimivaltainen, organisaatioista riippumaton ja kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksymä elin. Kustannuslaskennan tulokset ja tarkastusten johtopäätökset on julkistettava 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Perustelluissa tapauksissa 3 kohdassa tarkoitettun kustannuslaskelman perusteella ja ottaen huomioon yleispalvelua tarjoavalle organisaatiolle mahdollisesti koituvan markkinaedun kansallisten sääntelyviranomaisten on päätettävä, onko perusteltua käyttää yleispalvelujen nettokustannusten jakamismenettelyä.

5. Jos 4 kohdassa tarkoitettu yleispalveluvelvoitteiden nettokustannusten jakamiseen liittyvä menettely on toteutettu, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kustannusten jakoperiaatteet ja käytettävän menettelyn yksityiskohdat ovat julkisia 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että vuosittain julkaistaan kertomus, jossa on yleispalveluvelvoitteiden kustannuslaskelma ja jossa yksilöidään kaikilta osapuolilta vaadittavat maksut.

6. Siihen asti, kun 3, 4 ja 5 kohdassa kuvattu menettely on pantu täytäntöön, kaikista yhteenliittämisen osapuolille kuuluvista maksuista, jotka sisältävät yleispalveluvelvoitteiden kustannuksiin liittyvän maksun tai toimivat sellaisena, ilmoitetaan ennen niiden käyttöönottoa kansallisille sääntelyviranomaiselle. Jos kansallinen sääntelyviranomainen katsoo joko omasta aloitteestaan tai asianomaisen osapuolen perustellun pyynnön johdosta, että tällaiset maksut ovat liian suuria, kyseessä olevaa organisaatiota on vaadittava alentamaan kyseisiä maksuja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän direktiivin 17 artiklan soveltamista. Tällaisia vähennyksiä on sovellettava takautuvasti maksujen käyttöönottopäivästä alkaen, mutta aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 1998.

6 artikla

Syrjimättömyys ja avoimuus

Liitteessä I mainittujen sellaisten yleisten televerkkojen ja yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen yhteenliittämiseksi, joita tarjoavat organisaatiot kansalliset sääntelyviranomaiset ovat ilmoittaneet merkittävässä markkina-asemassa oleviksi, jäsenvaltioiden on varmistettava, että:

- a) kyseiset organisaatiot noudattavat syrjimättömyyden periaatetta muille tarjotun yhteenliittämisen osalta. Niiden on sovellettava samoja ehtoja samanlaisissa olosuhteissa samanlaisia palveluja tarjoaviin yhteenliittyihin organisaatioihin, ja niiden on tarjottava muille yhteenliittämiseen liittyviä toimintoja ja tietoa, joiden ehdot ja laatu vastaavat niitä, joita ne tarjoavat niiden omien tai niiden tytäryhtiöiden tai yhtiökumppaneiden palvelujen yhteydessä,
- b) kaikki tarvittavat tiedot ja eritelmät saatetaan pyynnöstä yhteenliittämistä suunnittelevien organisaatioiden käyttöön sopimuksen tekemisen helpottamiseksi; annettaviin tietoihin olisi sisällyttävä tiedot muutoksista, jotka on tarkoitus toteuttaa seuraavien kuuden kuukauden kuluessa, jollei kansallinen sääntelyviranomainen toisin päättä,
- c) yhteenliittämissopimuksen toimitetaan asianomaisille kansallisille sääntelyviranomaisille, ja niiden on oltava asiasta kiinnostuneiden osapuolten käytettävissä näiden niin pyytäessä 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti, lukuun ottamatta niitä osia, joissa käsitellään osapuolten liiketoiminnan strategiaa. Kansallisen sääntelyviranomaisen on päätettävä, mitkä osat koskevat osapuolten liiketoiminnan strategiaa. Joka tapauksessa yhteenliittämismaksujen, -ehtojen ja -edellytysten sekä kaikkien yleispalveluveloitteisiin liittyvien maksujen yksityiskohtien on oltava kiinnostuneiden osapuolten käytettävissä näiden niin pyytäessä,
- d) yhteenliittämistä haluavilta organisaatioilta saatuja tietoja käytetään ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten se toimitettiin. Tietoja ei saa luovuttaa sellaisille muille osastoille, tytäryhtiöille tai kumppaneille, joille niistä voisi olla kilpailuetua.

7 artikla

Yhteenliittämismaksujen ja kustannuslaskentajärjestelmien periaatteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2–6 kohdan säännöksiä sovelletaan organisaatioihin, jotka ylläpitävät yleisiä televerkkoja ja/tai tarjoavat liitteessä I olevassa 1 ja

2 osassa mainittuja yleisesti saatavilla olevia telepalveluja ja joiden kansalliset sääntelyviranomaiset ovat ilmoittaneet olevan merkittävässä markkina-asemassa.

2. Yhteenliittämismaksuissa noudatetaan avoimuuden ja kustannuksiin suhteuttamisen periaatetta. Sen organisaation, joka tarjoaa liittymistä palveluihinsa, on todistettava, että maksut perustuvat todellisiin kustannuksiin sisältäen kohtuullisen tuoton investointeihin nähden. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat vaatia organisaatiolta täydelliset perustelut yhteenliittämismaksuista ja tarvittaessa vaatia muutosta maksuihin. Tätä kohtaa on sovellettava myös liitteessä I olevassa 3 osassa mainittuihin organisaatioihin, joiden kansallinen sääntelyviranomainen on ilmoittanut olevan merkittävässä markkina-asemassa yhteenliittämisen kansallisilla markkinoilla.

3. Kansallisten sääntelyviranomaisten on huolehdittava yhteenliittämisen viitetarjouksen julkaisemisesta 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Yhteenliittämisen viitetarjoukseen on sisällyttävä kuvaus yhteenliittämistarjouksen sisällöstä eriteltynä markkinoiden tarpeiden mukaisesti osiin sekä asiaan liittyvistä ehdoista ja edellytyksistä tariffit mukaan lukien.

Yhteenliittämislle voidaan vahvistaa erilaisia tariffeja, ehtoja ja edellytyksiä eri organisaatioryhmille, joilla on oikeus tarjota verkkoja ja palveluja, jos tällaiset erot voidaan puolueettomasti perusteella tarjottavan yhteenliittämisen ja/tai asianomaisten kansallisten lupien myöntämistä koskevien edellytysten perusteella. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että tällaiset erot eivät johda kilpailun vääristymiseen ja erityisesti että organisaatio soveltaa asianmukaisia yhteenliittämistariffeja, -ehtoja ja -edellytyksiä tarjotessaan yhteenliittämistä omiin palveluihinsa tai sen tytäryhtiöiden tai kumppaneiden palveluihin.

Kansallisella sääntelyviranomaisella on oltava mahdollisuus tehdä muutoksia yhteenliittämisen viitetarjoukseen, silloin kun se on perusteltua.

Liitteessä IV annetaan esimerkkejä osatekijöistä, joita voidaan käyttää yhteenliittämismaksujen, tariffirakenteiden ja tariffien osatekijöiden yksityiskohtien jatkosuunnittelussa. Jos organisaatio tekee muutoksia julkaistuu yhteenliittämisen viitetarjoukseen, kansallisen sääntelyviranomaisen vaatimat muutokset voivat vaikuttaa taannehtivasti muutospäivämäärästä lähtien.

4. Yhteenliittämismaksut on yhtiesön lainsäädännön mukaisesti eriteltävä riittävästi, jotta pyynnön tekijä ei joudu maksamaan mistään sellaisesta, joka ei liity suoraan palveluun.

5. Komission on laadittava 15 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti suositukset, jotka koskevat kustannuslaskentamenetelmiä ja erillistä kirjanpitoa yhteenliittämässä. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että asianomaisten organisaatioiden käyttämät kustannuslaskentamenetelmät soveltuvat tämän artiklan vaatimusten toteuttamiseen ja että niistä laaditaan riittävän yksityiskohtaiset asiakirjat liitteen V mukaisesti.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kustannuslaskentamenetelmän kuvaus, josta käyvät ilmi tärkeimmät kustannusluokat ja yhteenliittämistä koskevassa kustannusluokittelussa käytettävät säännöt, on pyynnöstä käytettävissä. Kustannuslaskentamenetelmän noudattamista tarkastaa kansallinen sääntelyviranomainen tai muu toimivaltainen elin, joka on riippumaton teleorganisaatiosta ja kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksymä. Noudattamista koskeva lausunto julkaistaan vuosittain.

6. Jos 5 artiklassa kuvattuja yleispalveluvelvoitteista aiheutuvien kustannusten jakamiseen liittyviä maksuja on käytössä, ne on eriteltävä ja erikseen yksilöitävä.

8 artikla

Erillinen kirjanpito ja tilinpäätökset

1. Jäsenvaltioiden on vaadittava organisaatioita, jotka ylläpitävät yleisiä televerkkoja ja/tai tarjoavat yleisesti saatavilla olevia telepalveluja ja joilla on erityis- tai yksinoikeuksia palveluiden tarjoamiseen muilla aloilla samassa tai toisessa jäsenvaltiossa, pitämään erillistä kirjanpitoa teletoiminnan osalta siinä laajuudessa, kuin vaadittaisiin, jos kyseistä teletoimintaa harjoittaisi oikeudellisesti itsenäinen yhtiö, jotta voitaisiin yksilöidä kaikki meno- ja tuloerät sekä niiden laskentaperuste ja käytetyt yksityiskohtaiset kohdistamismenetelmät, jotka liittyvät niiden televiestintätoimiin mukaan lukien eritelty selvitys kiinteistä varoista ja rakenteellisista kustannuksista, tai erottamaan teletoiminta rakenteellisesti muista toiminnoista.

Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta edellisessä alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia näihin organisaatioihin, jos niiden liikevaihto teletoiminnassa yhteisössä jää alle liitteessä VI olevassa 1 osassa vahvistetun rajan.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava organisaatioita, jotka ylläpitävät yleisiä televerkkoja ja/tai tarjoavat liitteessä I olevassa 1 ja 2 osassa mainittuja yleisesti saatavilla olevia telepalveluita ja jotka kansalliset sääntelyviranomaiset ovat ilmoittaneet merkittävässä markkina-asemassa oleviksi organisaatioiksi, jotka ylläpitävät yleisiä televerkkoja ja/tai

tarjoavat käyttäjien saatavissa olevia telepalveluja sekä yhteenliittämispalveluja muille organisaatioille, pitämään erillistä kirjanpitoa toisaalta niiden yhteenliittämiseen liittyvistä toiminnoista — joihin kuuluvat sekä sisäisesti tarjotut yhteenliittämispalvelut että muille tarjotut yhteenliittämispalvelut — ja toisaalta muista toiminnoista, jotta voitaisiin yksilöidä kaikki meno- ja tuloerät sekä niiden laskentaperuste ja käytetyt yksityiskohtaiset kohdistamismenetelmät, jotka liittyvät yhteenliittämistoimintaan mukaan lukien eritelty selvitys kiinteistä varoista ja rakenteellisista kustannuksista.

Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta edellisessä alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia näihin organisaatioihin, jos niiden liikevaihto teletoiminnassa yhteisössä jää alle liitteessä VI olevassa 2 osassa vahvistetun rajan.

3. Yleisiä televerkkoja ylläpitävien ja/tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavien organisaatioiden on toimitettava niiden kansalliselle sääntelyviranomaiselle niiden taloutta koskevia tietoja heti pyydettyä ja riittävän yksityiskohtaisesti. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat julkaista näitä tietoja, jos ne edistävät avoimia ja kilpailullisia markkinoita ottaen samalla huomioon liikesalaisuuden.

4. Yleisiä televerkkoja ylläpitävien tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavien organisaatioiden laatimat tilinpäätökset on annettava riippumattoman tilintarkastajan tarkastettavaksi ja julkaistava. Tilintarkastus tapahtuu kansallisen lainsäädännön asiaankuuluvien määräysten mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan myös 1 ja 2 kohdassa vaadittuun erilliseen kirjanpitoon.

9 artikla

Kansallisten sääntelyviranomaisten yleiset velvollisuudet

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on kannustettava riittävään yhteenliittämiseen kaikkien käyttäjien hyväksi ja turvattava se käyttämällä vastuutaan tavalla, joka on taloudellisesti mahdollisimman tehokas ja loppukäyttäjille mahdollisimman hyödyllinen. Kansallisten sääntelyviranomaisten on erityisesti otettava huomioon

— tarve varmistaa tyydyttävät päästä päähän -yhteydet käyttäjille,

— tarve edistää kilpailulle avoimia markkinoita,

— tarve varmistaa yhdenmukaistettujen eurooppalaisten televiestintämarkkinoiden oikeudenmukainen ja asianmukainen kehitys,

- tarve toimia yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten kanssa,
- tarve edistää Euroopan laajuisten verkkojen ja palvelujen toteuttamista ja kehittämistä, kansallisten verkkojen yhteenliittämistä ja palvelujen yhteentoimivuutta sekä pääsyä näihin verkkoihin ja palveluihin,
- syrjimättömyyden (mukaan lukien yhdenvertainen pääsy) ja suhteellisuuden periaatteet,
- tarve ylläpitää ja kehittää yleispalvelua.

2. Kansallisen sääntelyviranomaisen etukäteen asettamat yleiset ehdot on julkaistava 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Erityisesti liitteessä II esitettyjen organisaatioiden yhteenliittämisen osalta kansalliset sääntelyviranomaiset

- voivat asettaa ennakkotietoja liitteessä VII olevassa 1 osassa luetelluilla aloilla,
- ovat velvoillisia edistämään liitteessä VII olevassa 2 osassa mainittujen seikkojen sisällyttämistä yhteenliittämissopimuksiin.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin päämääriin pyritessä kansalliset sääntelyviranomaiset voivat milloin tahansa omasta aloitteestaan — ja kumman tahansa osapuolen pyynnöstä niillä on velvollisuus — puuttua asiaan määrittääkseen ne seikat, jotka on sisällytettävä yhteenliittämissopimukseen, tai asettaa erityisehtoja, joita yhden tai useamman tällaisen sopimuksen osapuolen on noudatettava. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat erityistapauksissa vaatia muutoksia jo tehtyihin yhteenliittämissopimuksiin varmistaakseen perustelluissa tapauksissa tehokkaan kilpailun ja/tai käyttäjille tarkoitettujen palvelujen yhteentoimivuuden.

Kansallisen sääntelyviranomaisen asettamiin ehtoihin voi sisältyä muun muassa ehtoja, joiden tarkoituksena on varmistaa tehokas kilpailu, teknisiä edellytyksiä, tariffeja, toimitus- ja käyttöehtoja, ehtoja asiaankuuluvasta standardimukaisuudesta, asiaankuuluvasta vaatimuksenmukaisuudesta, ympäristönsuojelusta ja/tai päästä päähän -tyypin palvelun laadun ylläpidosta.

Kansallinen sääntelyviranomainen voi milloin tahansa omasta aloitteestaan tai kumman tahansa osapuolen pyynnöstä myös asettaa määräaikoja, joiden kuluessa yhteenliittämisneuvottelut on käytävä. Jos sopimukseen ei päästä määräajassa, kansallisen sääntelyviranomaisen on ryhdyttävä toimiin sopimuksen aikaansaamiseksi sen vahvistamien menettelyjen mukaisesti. Menettelyjen on oltava julkisia 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Jos organisaatio, jolla on lupa ylläpitää yleisiä televerkkoja tai tarjota yleisön saatavilla olevia telepalveluja, tekee muiden kanssa yhteenliittämissopimuksia, kansallisella sääntelyviranomaisella on oltava oikeus tarkastaa kaikilta osiltaan kaikki tällaiset yhteenliittämissopimukset.

5. Jos organisaatiot jossakin jäsenvaltiossa riitaantuvat yhteenliittämisestä, kyseisen jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen on kumman tahansa osapuolen pyynnöstä ryhdyttävä toimiin riidan ratkaisemiseksi kuuden kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä. Riita on ratkaistava siten, että molempien osapuolten oikeutetut edut ovat oikeudenmukaisessa tasapainossa.

Näin tehdessään kansallisen sääntelyviranomaisen on otettava huomioon muun muassa

- käyttäjän etu,
- mitä tahansa sopimuspuolta koskevat lailliset velvoitteet tai rajoitukset,
- sen suotavuus, että markkinoille tuodaan innovatiivisia palveluja ja käyttäjille tarjotaan laaja valikoima telepalveluja kansallisella ja yhteisön tasolla,
- teknisesti ja kaupallisesti käyttökelpoisten vaihtoehtojen saatavuus pyydetylle yhteenliittämiselle,
- yhdenvertaiseen liittymiseen liittyvien järjestelyjen varmistamisen suotavuus,
- tarve ylläpitää yleisen televerkon toimintavarmuutta ja palvelujen yhteentoimivuutta,
- esitetyn pyynnön laatu pyynnön täyttämiseksi tarjolla oleviin voimavaroihin verrattuna,
- osapuolten suhteelliset markkina-asetat,
- yleinen etu (esimerkiksi ympäristönsuojelu),
- kilpailun edistäminen,
- tarve ylläpitää yleispalvelua.

Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös asiasta on julkistettava kansallisten menettelyjen mukaisesti. Asianomaisille osapuolille on esitettävä kaikki päätöksen perustana olevat seikat.

6. Jos organisaatiot, joilla on lupa ylläpitää yleisiä televerkkoja ja/tai tarjota yleisesti saatavilla olevia telepalveluja, eivät ole liittäneet yhteen järjestelmiään, kansalliset sääntelyviranomaiset voivat suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja käyttäjien edun mukaisesti viimeisenä keinona vaatia kyseessä olevia organisaatioita liittämään yhteen järjestelmänsä olennaisen yleisen edun suojelemiseksi ja tarvittaessa asettaa yhteenliittämislle ehtoja.

10 artikla

Olennot vaativat

Rajoittamatta toimintaa, joka voidaan toteuttaa direktiivin 90/387/ETY 3 artiklan 5 kohdan ja 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti, olennaisia vaatimuksia, sellaisena kuin ne on eritelty direktiivin 90/387/ETY 3 artiklan 2 kohdassa, sovelletaan tämän direktiivin tarkoituksia varten yleisiin televerkkoihin ja/tai yleisesti saatavilla oleviin telepalveluihin tapahtuvaan yhteenliittämiseen jäljempänä a–d alakohdassa säädetyllä tavalla.

Jos kansallinen sääntelyviranomainen asettaa yhteenliittämismissopimuksessa olennaisiin vaatimuksiin perustuvia ehtoja, nämä ehdot on julkaistava 14 artiklan 1 kohdassa säädetyllä tavalla.

- a) *Verkkotoimintojen turvallisuus*: jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet yleisten televerkkojen ja/tai yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen käytettävyyden varmistamiseksi laajamittaisissa verkkoyhteyksien katkeamistilanteissa tai poikkeuksellisissa force majeure -tapauksissa, kuten äärimmäisissä sääoloissa, maanjäristyksissä, tulvatilanteissa ja salaman tai tulipalon vuoksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa asianomaisten laitosten on pyrittävä kaikin keinoin ylläpitämään palveluja mahdollisimman korkealla tasolla toimivaltaisten kansallisten viranomaisten mahdollisesti asettamien ensisijaisten tehtävien täyttämiseksi.

Tarve täyttää nämä vaatimukset ei ole pätevä syy kieltäytyä neuvottelemasta yhteenliittämisehdoista.

Lisäksi kansallisen sääntelyviranomaisen on varmistettava, että kaikki yhteenliittämisehdot, jotka liittyvät verkkojen turvallisuuden onnettomuuksien varalta, ovat suhteellisia ja syrjimättömiä ja perustuvat ennalta yksilöityihin puolueettomiin arviointiperusteisiin.

- b) *Verkon toimintakyvyn ylläpito*: jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet yleisten televerkkojen toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Tarve ylläpitää verkkojen toimintakykyä ei ole pätevä syy kieltäytyä neuvottelemasta yhteenliittämisehdoista. Kansallisen sääntelyviranomaisen on varmistettava, että kaikki yhteenliittämistä koskevat ehdot, jotka liittyvät verkkojen toimintakyvyn ylläpitämiseen, ovat suhteellisia ja syrjimättömiä ja perustuvat ennalta yksilöityihin puolueettomiin arviointiperusteisiin.

- c) *Palvelujen yhteentoimivuus*: jäsenvaltiot voivat asettaa yhteenliittämismissopimuksissa ehtoja palvelujen yhteentoimivuuden varmistamiseksi, mukaan lukien ehtoja, joiden tarkoituksena on varmistaa tyydyttävä päästä päähän -palvelutaso. Ehdot voivat sisältää erityisten teknisten standardien, eritelmien tai markkinoiden toimijoiden menettelytapasääntöjen toteuttamiseen.

- d) *Tietosuojat*: jäsenvaltiot voivat asettaa yhteenliittämismissopimuksissa ehtoja tietosuojan varmistamiseksi siinä

määrin, kuin on tarpeen asiaankuuluvien tietosuojaa koskevien säännösten noudattamiseksi, henkilötietojen suojaaminen mukaan lukien, käsiteltyjen, lähetettyjen tai tallennettujen tietojen luottamuksellisuuden sekä yksityisyyden suojan varmistamiseksi yhteisön oikeuden mukaisesti.

11 artikla

Rinnakkain sijoittaminen ja järjestelmien jakaminen

Jos yleisiä televerkkoja ylläpitävällä ja/tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavalla organisaatiolla on kansallisen lainsäädännön mukaan oikeus asentaa järjestelmiä yleisessä tai yksityisessä omistuksessa oleville maille, niiden yllä tai alle tai jos se voi toteuttaa omaisuuden pakkolunastus- tai käyttöönottonenettelyä, kansallisten sääntelyviranomaisten on edistettävä sellaisten järjestelmien ja/tai omaisuuden jakamista muiden televerkkoja ylläpitävien tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavien organisaatioiden kanssa, erityisesti silloin, kun olennaiset vaatimukset estävät muita organisaatioita käyttämästä toteutettavia vaihtoehtoja.

Rinnakkain sijoittamiseen ja järjestelmien jakamiseen liittyvät sopimukset edellyttävät yleensä asianomaisten osapuolten välistä kaupallista ja teknistä sopimusta. Kansallinen sääntelyviranomainen voi puuttua asiaan kiistojen ratkaisemiseksi 9 artiklassa säädetyllä tavalla.

Jäsenvaltiot voivat erityisesti vaatia järjestelmien ja/tai omaisuuden jakamista (mukaan lukien fyysinen rinnakkain sijoittaminen) vasta yleiselle lausuntokierrokselle varatun asianmukaisen määräajan jälkeen, jonka aikana kaikille asianomaisille osapuolille on annettava mahdollisuus esittää näkemyksensä. Tällaiset järjestelyt voivat sisältää järjestelmien ja/tai omaisuuden jakamisesta aiheutuvien kustannusten jakamista koskevia sääntöjä.

12 artikla

Numerointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava kaikille yleisesti saatavilla oleville telepalveluille riittävä määrä numeroita ja numerointialueita.

2. Euroopan laajuisten verkkojen ja palvelujen täyden yhteentoimivuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden on ryhdyttävä perustamissopimuksen mukaisesti tarvittaviin toimiin kansallisten kantojensa yhteensovittamisen varmistamiseksi niissä kansainvälisissä järjestöissä ja elimissä, joissa numerointia koskevia päätöksiä tehdään, ottaen huomioon tulevaisuudessa päätöksiin liittyvät mahdolliset muutokset Euroopassa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallinen sääntelyviranomainen valvoo kansallisia televiestinnän numerointisuunnitelmia riippumattomuuden takaamiseksi televerkkoja ylläpitävistä tai telepalveluja tarjoavista organisaatioista ja numeroiden siirrettävyyden helpottamiseksi. Tehokkaan kilpailun varmistamiseksi kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että yksittäisten numeroiden ja/tai numerointialueiden myöntämismenettelyt ovat avoimia, tasapuolisia ja oikea-aikaisia ja että myöntäminen suoritetaan puolueettomasti, avoimesti ja ketään syrjimättä. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat asettaa ehtoja tiettyjen numerotunnusten ja lyhytvalintanumeroiden käytölle erityisesti, jos niitä käytetään yleishyödyllisiä palveluja varten (esimerkiksi ilmaispuhelinpalvelut, maksulliset kioskipalvelut, puhelinluettelopalvelut, hätänumeropalvelut) tai yhdenvertaisten verkkoon pääsyn varmistamiseksi.

4. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kansallisten numerointisuunnitelmien pääpiirteet ja kaikki niihin myöhemmin tehdyt lisäykset tai muutokset julkaistaan 14 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja tätä julkaisemista voidaan rajoittaa ainoastaan kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

5. Kansallisten sääntelyviranomaisten on edistettävä numeroiden siirrettävyyden mahdollistavan toiminnan mahdollisimman nopeaa käyttöönottoa, jolloin loppukäyttäjät voivat tietyssä paikassa pyynnöstä säilyttää yleisen kiinteän puhelinverkkonsa numeron tai numerot riippumatta palvelua tarjoavasta organisaatiosta, ja kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että tämä toiminne on käytettävissä ainakin kaikissa tärkeimmissä taajamissa 1 päivään tammikuuta 2003 mennessä.

Jotta kuluttajalle aiheutuvat kustannukset pysyisivät kohtuullisina, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että järjestelyyn tehtävästä yhteenliittämisestä veloittettava hinta on kohtuullinen.

6. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että numerointisuunnitelmia ja -menettelyjä sovelletaan kaikkia yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoajia oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti kohtelevalla tavalla. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että organisaatio, jolle on myönnetty numerointialueita, välttää aiheutonta syrjintää muiden teleoperaattorien palvelujen käyttämiseksi tarvittavien numerosarjojen osalta.

13 artikla

Tekniset standardit

1. Rajoittamatta direktiivin 90/387/ETY 5 artiklan 3 kohdan soveltamista, jonka mukaan määrättyjen eurooppalaisten standardien täytäntöönpano voidaan tehdä

pakolliseksi, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että yleisiä televerkkoja ylläpitävät tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavat organisaatiot ottavat yhteenliittämässä täysin huomioon standardit, jotka mainitaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* sopivina yhteenliittämistarkoituksiin.

Jos tällaisia standardeja ei ole, kansallisten sääntelyviranomaisten on kannustettava teknisten rajapintojen tarjoamista yhteenliittämistarkoituksiin seuraavassa lueteltujen standardien ja eritelmien mukaisesti:

— eurooppalaisten standardointielinten kuten Euroopan telealan standardointilaitoksen (ETSI) ja Euroopan standardointikomitean / Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean (CEN/CENELEC) antamat standardit,

tai jos tällaisia standardeja ei ole,

— kansainvälisen teleliiton (ITU), kansainvälisen standardointijärjestön (ISO) tai kansainvälisen sähkötekniikan standardointijärjestön (IEC) antamat standardit ja suositukset,

tai jos tällaisia standardeja ei ole,

— kansalliset standardit.

2. Komissio voi 15 artiklassa vahvistetun menettelyn mukaisesti kehottaa eurooppalaisia standardointielimiä tarvittaessa laatimaan yhteenliittämistä ja verkkoon pääsyä koskevia standardeja. Viittaukset yhteenliittämistä ja verkkoon pääsyä koskeviin standardeihin voidaan julkaista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* direktiivin 90/387/ETY 5 artiklan mukaisesti.

14 artikla

Tietojen julkaiseminen ja saatavuus

1. Edellä 7 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklassa sekä 12 artiklan 4 kohdassa yksilöityjen tietojen osalta kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ajan tasalla olevaa tietoa julkaistaan asianmukaisesti, jotta siitä kiinnostuneet osapuolet saavat sen helposti käyttöönsä. Asianomaisen jäsenvaltion virallisessa lehdessä on oltava viittaus tapaan, jolla tämä tieto julkaistaan.

2. Edellä 4 artiklan 1 kohdassa, 5 artiklan 3¹ kohdassa, 5 artiklan 5 kohdassa, 6 artiklan c alakohdassa ja 9 artiklan 3 kohdassa yksilöityjen tietojen osalta kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ajan tasalla olevaa, kyseisissä artikloissa tarkoitettua erityistä tietoa on pyynnöstä kiinnostuneiden osapuolten käytettävissä korvauksetta normaaleina työaikoina. Asianomaisen jäsenvaltion virallisessa lehdessä on oltava viittaus siihen, milloin ja missä tiedot ovat käytettävissä.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 päivään tammikuuta 1998 mennessä, ja viipymättä tämän jälkeen käytännön muuttuessa, siitä tavasta, jolla 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot ovat käytettävissä. Komissio julkaisee säännöllisesti vastaavan viittauksen tällaisiin ilmoituksiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Komiteamenettely (neuvoa-antava komitea)

1. Komissiota avustaa direktiivin 90/387/ETY 9 artiklan 1 kohdalla perustettu komitea, jäljempänä 'ONP-komitea'.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

3. Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin on mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

16 artikla

Komiteamenettely (sääntelykomitea)

1. Seuraavaa menettelyä sovelletaan 19 artiklan soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 15 artiklan säännösten soveltamista.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

4. Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä.

17 artikla

Riitojen ratkaisumenettely eri jäsenvaltioiden myöntämien lupien nojalla toimivien organisaatioiden välillä

1. Rajoittamatta:

a) toimintaa, jota komissio tai mikä tahansa jäsenvaltio voi toteuttaa perustamissopimuksen nojalla,

b) jäljempänä 2 ja 3 kohdassa säädettyyn menettelyyn vetoavan osapuolen, asianomaisten organisaatioiden tai muun osapuolen oikeuksia, jotka perustuvat sovelletta-
vaan kansalliseen lainsäädäntöön,

jäljempänä 2 ja 3 kohdassa säädetyn menettelyn on oltava käytettävissä yhteenliittämistä koskevien riitojen ratkaisemiseksi eri jäsenvaltioiden myöntämien lupien nojalla toimivien organisaatioiden välillä, jos nämä riidat eivät kuulu sellaisen yhden kansallisen sääntelyviranomaisen toimivaltaan, joka käyttää toimivaltaansa 9 artiklan mukaisesti.

2. Mikä tahansa osapuoli, joka nostaa kanteen toista organisaatiota vastaan yhteenliittämisen osalta, voi saattaa kanteensa sen jäsenvaltion kansallisen sääntelyviranomaisen ratkaistavaksi, joka on myöntänyt toimiluvan sille organisaatiolle, jota vastaan kanne on nostettu. Kansallisen sääntelyviranomaisen on toimittava riidan ratkaisemiseksi 9 artiklan 5 kohdassa säädettyjen menettelyiden ja aikataulun mukaisesti.

3. Jos kahden saman organisaation välillä on samanlaisesti vireillä useita riita-asioita, asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten on riidan osapuolena olevan kumman tahansa tahon pyynnöstä yhteensovittava ponnistelunsa riitojen ratkaisemiseksi 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia annettiin niiden käsiteltäväksi. Ratkaisujen on oltava riidan molempien osapuolten etujen kannalta perusteltuja, ja niiden on noudatettava asianomaisissa jäsenvaltioissa yhteenliittämisen osalta vallitsevia sääntöjä yhteisön oikeuden mukaisesti.

18 artikla

Ilmoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisilla sääntelyviranomaisilla on tarvittavat keinot tässä direktiivissä yksilöityjen tehtävien suorittamiseksi, ja niiden on ilmoitettava komissiolle 31 päivään tammikuuta 1997 mennessä näistä tehtävistä vastaavat kansalliset sääntelyviranomaiset.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on ilmoitettava komissiolle 31 päivään tammikuuta 1997 mennessä, ja tämän jälkeen välittömästi aina muutostapauksissa, niiden organisaatioiden nimet,

- joilla on liitteessä I olevassa 1 osassa määriteltyjen yleisten televerkkojen ylläpitämistä ja yleisesti saata-villa olevien telepalvelujen tarjoamista koskevia yleis-palveluvelvoitteita ja joilla on lupa veloittaa suoraan osa yleispalvelun nettokustannuksista 5 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti,
- joita koskevat tämän direktiivin merkittävässä markki-na-asemassa oleviin organisaatioihin liittyvät säännök-set,
- joita koskee liite II.

Komissio voi pyytää kansallisia sääntelyviranomaisia esit-tämään syyt, joiden perusteella organisaation katsotaan tai ei katsota olevan merkittävässä markkina-asemassa.

3. Komissio julkaisee 2 kohdassa tarkoitetut nimet *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

19 artikla

Tekninen mukauttaminen

Komissio päättää 16 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tarvittavista muutoksista direktiivin liitteiden IV, V ja VII mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen tai markkinoiden ja kuluttajien kysynnässä tapahtuviin muutoksiin.

20 artikla

Lykkäys

1. Lykkäystä 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 9 artiklan 1 ja 3 kohdassa säädettyihin velvoitteisiin, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion matka-viestintäverkkojen ja toisten jäsenvaltioiden kiinteiden verkkojen tai matkaviestinverkkojen välistä yhteenliittä-mistä, sekä 5 artiklassa säädettyihin velvoitteisiin, myön-netään niille 22 päivänä heinäkuuta 1993 ja 22 päivänä joulukuuta 1994 annetuissa neuvoston päätöslauselmissa yksilöidyille jäsenvaltioille, joiden siirtymäkautta telepal-velujen vapauttamiseksi on pidennetty, niin pitkäksi aikaa ja siltä osin, kuin ne hyödyntävät näitä siirtymäaikoja. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle aikomukses-taan käyttää niitä hyväkseen.

2. Lykkäystä 12 artiklan 5 kohdassa säädettyihin velvoitteisiin voidaan pyytää, jos asianomainen jäsenvaltio voi osoittaa, että niiden täyttäminen muodostaisi liiallisen rasitteen tietyille organisaatioille tai organisaatioiden ryhmille. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle perus-telut lykkäyksen pyytämiseksi, päivämäärä, johon mennessä vaatimukset voidaan täyttää, sekä kyseisessä määräajassa pysymiseksi suunnitellut toimenpiteet. Komissio harkitsee pyyntöä ottaen huomioon kyseisen

jäsenvaltion nimenomaisen tilanteen sekä tarpeen varmistaa yhtenäinen sääntelyjärjestelmä yhteisön tasolla, ja ilmoittaa jäsenvaltiolle, katsooko se, että tilanne kysei-sessä jäsenvaltiossa riittää perusteeksi lykkäyksen myöntä-miselle, ja myönteisissä tapauksissa, mihin päivämäärään asti lykkäykselle on perusteet.

21 artikla

Yhteenliittäminen kolmansien maiden organisaa-tioiden kanssa

1. Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa komissiolle kaikista tietoonsa tulleista yleisistä oikeudellisista tai tosiasiallisista vaikeuksista, joita yhteisön organisaatioilla on ollut yhteenliittämisenä kolmansien maiden organisaatioiden kanssa.

2. Jos komissiolle ilmoitetaan tällaisista vaikeuksista, se voi tarvittaessa tehdä neuvostolle ehdotuksia asianmu-kaisten neuvotteluvaltuuksien antamiseksi sitä varten, että yhteisön organisaatioille saataisiin vertailukelpoiset oikeudet näissä kolmansissa maissa. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä.

3. Edellä 2 kohdan mukaisesti toteutetut toimenpiteet eivät rajoita asiaankuuluviin kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia yhteisön ja jäsenvaltioiden velvoitteita.

22 artikla

Uudelleen tarkastelu

1. Komissio antaa 31 päivään joulukuuta 1997 mennessä ja sen jälkeen määräajoin Euroopan parlamen-tille ja neuvostolle kertomuksen yhteisön organisaatioiden käytettävissä olevista yhteenliittämisoikeuksista kolman-sissa maissa.

2. Komissio tarkastelee tämän direktiivin toimivuutta ja antaa siitä määräajoin ja ensimmäisen kerran 31 päivään joulukuuta 1999 mennessä kertomuksen Euroopan parla-mentille ja neuvostolle. Komissio voi tätä tarkoitusta varten pyytää tietoja jäsenvaltioilta.

Kertomuksessa tarkastellaan, mitä tämän direktiivin sään-nöksiä olisi mukautettava markkinakehityksen, tekniikan kehityksen ja käyttäjien kysynnässä tapahtuvien muutosten mukaan, erityisesti

a) 5 artiklan säännösten osalta,

b) 12 artiklan 5 kohdassa säädetyn aikataulun vahvistami-seksi.

Komissio tutkii kertomuksessa myös sellaisen Euroopan sääntelyviranomaisen perustamiseen liittyvää lisäarvoa, joka olisi vastuussa tehtävistä, jotka voidaan suorittaa paremmin yhteisön tasolla.

23 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 1997 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiivin tai niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä viittaus tähän direktiiviin. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

24 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

25 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 30 päivänä kesäkuuta 1997.

Euroopan parlamentin puolesta Neuvoston puolesta

Puhemies

J. M. GIL-ROBLES

Puheenjohtaja

A. NUIS

LIITE I

ERITYISET YLEISET TELEVERKOT JA YLEISESTI SAATAVILLA OLEVAT TELEPALVELUT

(3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettui)

Seuraavia yleisiä televerkkoja ja yleisesti saatavilla olevia telepalveluja pidetään eurooppalaisittain merkittävänä.

Jäljempänä yksilöityjen yleisiä televerkkoja ylläpitävien ja/tai yleisesti saatavilla olevia telepalveluja tarjoavien organisaatioiden, jotka ovat merkittävässä markkina-asemassa, on yhteenliittämisen ja verkkoon pääsyn osalta noudatettava 4 artiklan 2 kohdassa sekä 6 ja 7 artiklassa määriteltyjä erityisvelvoitteita.

1 osa

Yleinen kiinteä puhelinverkko

Yleisellä kiinteällä puhelinverkolla tarkoitetaan yleistä kytkentäistä televerkkoa, joka mahdollistaa puheen ja 3,1 kHz:n kaistaleveydellä siirrettävän ääni-informaation välittämisen verkon kiinteiden liitäntäpisteiden välillä, mahdollistaen muun muassa:

- puheensiirron,
- III ryhmän telekopiointiyhteydet ITU-T-suositusten T-sarjan mukaisesti,
- äänikaistaisen datasiirron modeemin avulla vähintään 2 400 bitin sekuntinopeudella ITU-T-suositusten V-sarjan mukaisesti.

Yhteys loppukäyttäjän verkkoliitäntäpisteeseen saadaan kansallisen numerointisuunnitelman numeroa tai numeroita käyttäen.

Yleinen kiinteä puhelinpalvelu avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta pientaajuuspuheviestitykseen 13 päivänä joulukuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/62/EY⁽¹⁾ mukaisesti.

Yleisellä kiinteällä puhelinpalvelulla tarkoitetaan palvelujen tarjoamista kiinteissä sijaintipaikoissa olevilla loppukäyttäjille kotimaan- ja ulkomaanpuhelujen ottamiseksi ja vastaanottamiseksi, ja niihin voi sisältyä yhteydet hätänumeropalveluihin (112), operaattoripalvelut, puhelinluettelopalvelut, yleisöpuhelimet, erityishoidon välitettävät palvelut ja/tai erityislaitteiden tarjoaminen vammaisille tai henkilöille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita.

Yhteys loppukäyttäjään saadaan kansallisen numerointisuunnitelman mukaista numeroa tai numeroita käyttäen.

2 osa

Kiinteä yhteys

Kiinteällä yhteydellä tarkoitetaan verkon liitäntäpisteiden välisen avoimen siirrotkapasiteetin mahdollistamia televiestintälaitteita, jotka eivät sisällä valintaista kytkentää (kytkentätoimintoja, joita käyttäjä voi hallita osana tarjottua kiinteää yhteyttä). Siihen voi sisältyä vuokrajohtokaistan joustavan käytön mahdollistavia järjestelmiä, mukaan lukien tietyt reititys- ja hallintamahdollisuudet.

3 osa

Yleiset matkaviestintäverkot

Yleinen matkaviestinverkko on yleinen puhelinverkko, jossa verkon liitäntäpisteet eivät ole kiinteissä sijaintipaikoissa.

Yleiset matkaviestintäpalvelut

Yleinen matkaviestintäpalvelu on puhelinliikenteen palvelua, jonka tarjonta kokonaan tai osittain koostuu radioyhteyden muodostamisesta yhteen matkaviestimen käyttäjään ja jossa hyödynnetään yleistä matkaviestinverkkoa kokonaan tai osittain.

(¹) EYVL N:o L 321, 30.12.1995, s. 6

LIITE II

ORGANISAATIOT, JOILLA ON OIKEUKSIA JA VELVOLLISUUKSIA NEUVOTELLA KESKINÄISESTÄ YHTEENLIITTÄMISESTÄ YHTEISÖN LAAJUISTEN PALVELUJEN VARMISTAMISEKSI*(4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut)*

Tämä liite koskee organisaatioita, jotka tarjoavat käyttäjille kytkentäisiä ja muita kuin kytkentäisiä verkkopalveluja, joista muut telepalvelut ovat riippuvaisia.

Seuraaviin ryhmiin kuuluvilla organisaatioilla on 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti sekä oikeuksia että velvollisuuksia keskinäiseen yhteenliittämiseen. Yhteenliittäminen näiden organisaatioiden kesken edellyttää kansallisten sääntelyviranomaisten suorittamaa lisävalvontaa 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Näitä organisaatio-ryhmiä voivat koskea erityiset yhteenliittämismaksut, -ehdot ja -edellytykset 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

1. Organisaatiot, jotka ylläpitävät yleisiä kytkentäisiä televerkkoja ja/tai tarjoavat yleisesti saatavilla olevia telepalveluja, jotka voivat olla kiinteitä ja/tai matkaviestipohjaisia, ja valvovat näin ollen pääsyä yhteen tai useampaan verkon liitännäspisteeseen, joiden tunnuksena on yksi tai useampi kansalliseen numerointisuunnitelmaan kuuluva numero (ks. huomautukset jäljempänä).
2. Organisaatiot, jotka tarjoavat kiinteän yhteyden käyttäjän tiloihin.
3. Organisaatiot, joilla on jossakin jäsenvaltiossa lupa tarjota kansainvälisiä teleyhteyksiä yhteisön ja kolmansien maiden välillä ja joilla on tätä varten yksin- tai erityisoikeuksia.
4. Organisaatiot, jotka tarjoavat telepalveluja ja jotka saavat tässä ryhmässä liittyä yhteen asiaankuuluvien kansallisten toimilupa- tai lupajärjestelmien mukaisesti.

Huomautuksia

Verkkoliitännäspisteeseen pääsyn valvonnalla tarkoitetaan mahdollisuutta valvoa telepalveluja, jotka ovat loppukäyttäjän käytettävissä kyseisessä verkkoliitännäspisteessä, ja/tai mahdollisuutta estää muiden palvelujen tarjoajien yhteys loppukäyttäjään kyseisessä verkkoliitännäspisteessä.

Pääsynvalvontaan voi sisältyä loppukäyttäjään muodostetun (johdon välityksellä muodostetun tai langattoman) fyysisen yhteyden omistus tai hallinta ja/tai mahdollisuus muuttaa tai poistaa käytöstä loppukäyttäjän verkkoliitännäspisteeseen pääsemiseksi tarvittava kansallinen numero tai numerot.

LIITE III

PUHEENSIIRTOA KOSKEVIEN YLEISPALVELUVELVOITTEIDEN KUSTANNUSTEN LASKENTA*(5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu)*

Yleispalveluvelvoitteilla tarkoitetaan jäsenvaltion organisaatiolle asettamia velvoitteita, jotka koskevat televerkon ja -palvelujen tarjoamista kaikkialla tietyllä maantieteellisellä alueella, tarvittaessa mukaan lukien kyseiselle maantieteelliselle alueelle kyseisten palvelujen tarjoamiseksi lasketut keskihinnat.

Yleispalveluvelvoitteiden kustannukset lasketaan organisaatiolle teletoiminnan harjoittamisesta yleispalveluvelvoitteiden mukaisesti aiheutuneiden nettokustannusten ja teletoiminnan harjoittamisesta ilman yleispalveluvelvoitteita aiheutuneiden nettokustannusten erotuksen perusteella.

Tätä sovelletaan riippumatta siitä, onko tietyssä jäsenvaltiossa sijaitseva verkko jo täysin valmis vai onko se vielä kehitys- ja laajentumisvaiheessa.

Laskentamenetelmä perustuu kustannuksiin, jotka liittyvät:

- i) palvelujen yksilöityihin osiin, joita voidaan tarjota ainoastaan tappiollisesti tai tavanomaisista kaupallisista vaatimuksista poikkeavilla kustannusehdoilla.

Tähän ryhmään voivat sisältyä osapalvelut kuten hätänumeropalvelut, tietyt yleisöpuhelimet, tietyt vammaisille tarkoitettut palvelut tai laitteet jne.

- ii) tietyt loppukäyttäjien tai loppukäyttäjien ryhmiin, joille tietyn televerkon ja -palvelujen tarjoamisesta aiheutuneet kustannukset, saatu tuotto ja jäsenvaltion maantieteellisin perustein mahdollisesti määäämät keskihinnat huomioon ottaen voidaan tarjota palveluja ainoastaan tappiollisesti tai tavanomaisista kaupallisista vaatimuksista poikkeavilla kustannusehdoilla.

Tähän ryhmään kuuluvat ne loppukäyttäjät tai loppukäyttäjärühmät, jotka eivät saisi palveluja sellaiselta kaupalliselta operaattorilta, jolla ei ole velvollisuutta tarjota yleispalveluja.

Syrjäisillä alueilla, joilla verkot ovat laajentumisvaiheessa, kustannuslaskennan olisi perustuttava niiden loppukäyttäjien tai loppukäyttäjärühmien palvelemiseen liittyviin lisäkustannuksiin, joita kilpailulliseen ympäristöön kuuluvia tavanomaisia kaupallisia periaatteita soveltava operaattori ei palvelisi.

Tulot otetaan huomioon nettokustannuksia laskettaessa. Kustannusten ja tulojen olisi oltava ennakoivia.

LIITE IV

ESIMERKKILUETTELO YHTENLIITTÄMISMAKSUJEN OSATEKIJÖISTÄ

(7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu)

Yhteenliittämismaksuilla tarkoitetaan yhteenliitettävien osapuolten maksettavaksi tulevia todellisia maksuja.

Tariffirakenteella tarkoitetaan pääluokkia, joihin yhteenliittämismaksut on jaettu, esimerkiksi:

- fyysisen yhteenliittymisen toteutuksen kattamiseksi tarkoitettut maksut, jotka perustuvat pyydetyn yhteenliittämisen tarjoamisesta aiheutuviin kustannuksiin (esim. tietyt laitteet ja resurssit, yhteensopivuustestaus),
- laitteiden ja resurssien jatkuvan käytön kattamiseksi tarkoitettut vuokrat (yhteyden ylläpito jne.),
- muuttuvat maksut liitännäis- ja lisäpalveluista (esimerkiksi puhelinluettelopalvelujen käyttöoikeus, operaattoripalvelut, datan keruu, veloitus, laskutus, kytkentäiset ja kehittyneet palvelut, jne.),
- liikennemaksut liikenteen ohjaamisesta yhteenliitettävien verkkoon ja siitä ulospäin (esim. kytkentä- ja datasiirtokustannukset); nämä maksut voivat perustua minuuttiveloitukseen ja/tai tarvittavaan ylimääräiseen verkkokapasiteettiin.

Tariffin osatekijöillä tarkoitetaan yksittäishintoja, jotka on vahvistettu kullekin yhteenliitetyn osapuolen käyttöön tarjotulle verkon osalle tai toiminnalle.

Yhteenliittämistariffeissa ja -maksuissa on noudatettava kustannuksiin suhteuttamisen ja avoimuuden periaatteita 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Yhteenliittämismaksuihin voi suhteellisuusperiaatteen mukaisesti sisältyä kohtuullisesti yhteiskustannuksia, yhdenvertaisen verkkoon pääsyn varmistamisesta ja numeroiden siirrettävyydestä aiheutuvia kustannuksia sekä olennaisten vaatimusten täyttämistä aiheutuvia kustannuksia (verkon toimintakyvyn ylläpito, verkon toimintojen varmistaminen hätätilanteissa, palvelun yhteentoimivuus ja tietosuoja).

LIITE V

YHTEENLIITTÄMISEN KUSTANNUSLASKENTAJÄRJESTELMÄT

(7 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut)

Direktiivin 7 artiklan 5 kohdassa vaaditaan yksityiskohtaisia tietoja kustannuslaskentajärjestelmästä, ja jäljempänä olevassa luettelossa annetaan esimerkkejä joistakin osatekijöistä, jotka voivat kuulua tällaiseen kustannuslaskentajärjestelmään.

Kyseisten tietojen julkaisemisen tarkoituksena on varmistaa yhteenliittämismaksujen laskennan avoimuus, jotta muut markkinatoimijat voivat varmistua siitä, että maksut on laskettu tasapuolisesti ja oikein.

Kansallisen sääntelyviranomaisen ja niiden organisaatioiden, joita asia koskee, olisi otettava huomioon tämä tavoite, kun päätetään siitä, kuinka yksityiskohtaisia tietoja julkaistaan.

Jäljempänä olevassa luettelossa ilmoitetaan julkistettaviin tietoihin sisällytettävät tiedot.

1. *Käytettävät standardikustannukset*

esimerkiksi täysimääräisesti kohdennetut kustannukset, pitkän aikavälin keskimääräiset lisäkustannukset, rajakustannukset, erilliskustannukset, sidotut välittömät kustannukset jne.

mukaan lukien käytettävä kustannusperuste tai -perusteet, eli

hankintakustannukset (jotka perustuvat laitteistoista ja järjestelmistä aiheutuneisiin tosiasiallisiin kustannuksiin) tai ennakoidut kustannukset (, jotka perustuvat laitteistojen tai järjestelmien arvioituihin jälleenhankintakustannuksiin).

2. *Yhteenliittämistariffiin sisältyvät osakustannukset*

Niiden eri osakustannusten yksilöinti, katetuotto mukaan lukien, jotka yhdessä muodostavat yhteenliittämismaksun.

3. *Kustannusluokitteluaste ja -menetelmät, erityisesti yhteiskustannusten kirjaaminen*

Yksityiskohtaiset tiedot siitä, missä määrin välittömät kustannukset on analysoitu, sekä siitä, missä määrin ja mitä menetelmää käyttäen yhteiskustannukset on sisällytetty yhteenliittämismaksuihin.

4. *Kirjanpitokäytännöt*

eli kustannusten kirjaamisessa käytetyt kirjanpitokäytännöt, joihin sisältyy

— aikataulu käyttöomaisuuden pääluokkia (esimerkiksi tontit, rakennukset ja laitteet) koskeville pois-toille,

— muiden suurehkojen kustannuserien kirjaaminen vähentämällä tuotosta pääomakustannukset (esimerkiksi tietokoneohjelmistot ja -järjestelmät, tutkimus- ja kehittämismenot, yrityskehitys, suora ja välilinen rakentaminen, korjaus- ja ylläpitokulut, rahoituskulut jne.)

Tässä liitteessä yksilöityä kustannuslaskentajärjestelmiin liittyviä tietoja voidaan muuttaa 19 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

*LIITE VI***TELETOIMINNAN LIIKEVAIHDON ALARAJAT***(8 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut)***1 osa**

Direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu alaraja teletoiminnan vuotuiselle liikevaihdolle on viisikymmentä miljoonaa ecua (ECU 50 milj.).

2 osa

Direktiivin 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu alaraja teletoiminnan vuotuiselle liikevaihdolle on kaksikymmentä miljoonaa ecua (ECU 20 milj.).

LIITE VII

PUITTEET YHTEENLIITTÄMISSOPIMUKSISTA KÄYTÄVILLE NEUVOTTELUILLE

(9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut)

1 osa

Alat, joilla kansalliset sääntelyviranomaiset voivat asettaa ennakkoehdot

- a) Riitojen ratkaisumenettely
- b) Yhteenliittämissopimusten julkistamista/saatavuutta sekä määräajoin tapahtuvaan julkistamiseen liittyviä muita velvollisuuksia koskevat vaatimukset
- c) Yhdenvertaisen verkkoon pääsyn ja numeroiden siirrettävyyden varmistamista koskevat vaatimukset
- d) Järjestelmien jakamista koskevat vaatimukset, niiden rinnakkain sijoittaminen mukaan lukien
- e) Olennaisten vaatimusten ylläpidon varmistamista koskevat vaatimukset
- f) Numerointiresurssien jakoa ja käyttöä koskevat vaatimukset (mukaan lukien puhelinluettelopalvelujen, hätänumeropalvelujen ja yleiseurooppalaisten numeroiden käyttö)
- g) Palvelujen päästä päähän -palvelutason ylläpitämistä koskevat vaatimukset
- h) Tarvittaessa sen yhteenliittämismaksun erittelemättömän osan määrittely, jolla katetaan osa yleispalveluvelvoitteiden nettokustannuksista

2 osa

Muut kysymykset, joiden sisällyttämistä yhteenliittämissopimukseen on edistettävä

- a) Kuvaus tarjottavista yhteenliitetyistä palveluista
 - b) Maksuehdot, laskumenettelyt mukaan lukien
 - c) Yhteenliittämispisteiden sijainnit
 - d) Yhteenliittämistä koskevat tekniset standardit
 - e) Yhteentoimivuustestaus
 - f) Toimenpiteet olennaisten vaatimusten täyttämiseksi
 - g) Immateriaalioikeudet
 - h) Vastuun määrittely ja rajaaminen sekä vahingonkorvaukset
 - i) Yhteenliittämismaksujen määrittely ja niiden kehitys
 - j) Riitojen ratkaisumenettely osapuolten kesken ennen kansallisen sääntelyviranomaisen puuttumista asiaan
 - k) Sopimusten kesto ja niiden jatkaminen
 - l) Menettelyt siinä tapauksessa, että jonkin osapuolen verkko- tai palvelutarjontaan ehdotetaan muutoksia
 - m) Yhdenvertaisen verkkoon pääsyn toteuttaminen
 - n) Mahdollisuus järjestelmien jakamiseen
 - o) Liitännäis-, lisä- ja kehittyneiden palvelujen käyttö
 - p) Liikenteen-/verkkohallinta
 - q) Yhteenliitettyjen palvelujen ylläpito ja laatu
 - r) Sopimusten muiden kuin julkisten osien luottamuksellisuus
 - s) Henkilöstökoulutus
-